

Ålders- och könsfördelning hos sträckande rovfåglar över Falsterbohalvön hösten 1994

Age and sex ratio among raptors migrating past the Falsterbo peninsula in the autumn of 1994

Nils Kjellén

Meddelande nr 170 från Falsterbo Fågelstation

För nionde året i följd studerades rovfågelsträcket i Falsterbo med ambition att bestämma kön och ålder hos så stor andel av fåglarna som möjligt. Bakgrund för projektet (Kjellén 1988) och resultat från de första åtta åren (Kjellén 1994 och tidigare) har publicerats i Anser, medan en utvärdering av de fem första åren redovisades i Ornis Scandinavica (Kjellén 1992). Projektet administreras av författaren och har under året finansieras med anslag från Nils Olof Berggrens fond.

Fältdarbete och bearbetning

Under perioden 1 augusti till 20 november kunde daglig bevakning av sträcket upprätthållas. Räkningar har skett från gryningen och så länge något påtagligt sträck noterats. Observationsplats har, främst på grund av vindriktningen, valts så att en så stor del av sträcket som möjligt kunnat studeras närmare. Detta innebar i många fall förflyttningar mellan olika observationsplatser under dagen. Som räknare har främst författaren fungerat, oftast tillsammans med Anders Jönsson, Lund. Första veckan i augusti sköttes räkningarna av Per Grantz medan Alex Büring, Ola Elleström, Bengt Grandin, Mogens Henriksen och Lars Nilsson fungerade som avlösare enskilda dagar. Under flera dagar i november, då rovfågelsträcket var ovanligt matt, har dagssummor erhållits från Gunnar Roos, som sköter de standardiserade räkningarna i SNV:s regi. Dessutom har ett antal besökande ornitologer hjälpt till under enstaka dagar. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Resultat och diskussion

I tabell 1 redovisas det totala antalet köns- och åldersbestämda, respektive obestämda exemplar för alla regelbundna arter under hösten. Liksom tidigare år har de obestämda exemplaren fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod, om andelen bestämda exemplar varit tillräckligt hög (se Kjellén 1988 för diskussion!). Tabell 2 jämför totalsummor och ungfågelsandel åren 1986-1994. Årets mediandatum för olika kategorier redovisas i avslutning till figurerna under varje art nedan. För jämförande mediandatum från de första åtta åren hänvisas till tabell 3 i Kjellén 1994.

Efter en kall och regnig inledning upplevde vi under juli och inledningen av augusti den varmaste och regnfattigaste sommaren i modern tid. Trots de extrema förhållandena tycks flertalet rovfåglar ha lyckats förhållandevis bra med häckningen. Även de nordliga gnagspecialisterna lyckades bättre än på länge och fjällvråken uppnådde den högsta ungfågelsandelen hittills. Sparvhök och glada sträckte i

Tabell 1. Antalet inräknade rovfåglar av olika kategorier i Falsterbo hösten 1994.

Number of raptors of different categories at Falsterbo in the autumn of 1994.

	Adulta			Juvenila			Q-f	Obest	Totalt
	♂	♀	Σ	♂	♀	Σ			
Bivråk			3007			330		1370	4707
Brun glada			2			1			3
Glada			189			574		66	829
Havsörn			9			3		2	14
Brun kärrhök	102	82	184			530	52	9	775
Blå kärrhök	25	30	55			65	38	2	160
Ångshök	1	3	4			8			12
Duvhök	1		1	60	25	100			101
Sparvhök	181	130	311	417	247	664		18906	19881
Ornvråk			1349			918		9426	11693
Fjällvråk	136	133	403			212		136	751
Fiskgjuse	29	22	64			110		131	305
Tornfalk	18	21	58			227		117	402
Stenfalk	4	1	5			49	104	57	215
Lärkfalk			6			30		9	45
Pilgrimsfalk	14	6	20	5	8	14		3	37

Tabell 2. Totalsummor och andel ungfåglar för olika rovfåglar i Falsterbo 1986-1994.

Totals and percentage of juveniles of different species 1986-1994.

	1986	%	1987	%	1988	%	1989	%	1990	%	1991	%	1992	%	1993	%	1994	%
	juv		juv		juv		juv		juv		juv		juv		juv		juv	
Bivråk	6858	37	3959	6	6954	4	7357	9	3794	7	2738	18	7245	8	4994	7	4707	8
Brun glada	1	-	10	20	7	0	5	0	15	40	12	8	3	0	7	0	3	33
Glada	291	84	243	75	313	89	499	83	452	86	664	80	507	75	706	78	829	74
Havsörn	5	40	3	33	7	71	5	20	13	15	13	31	18	44	9	44	14	21
Brun kärrhök	261	74	281	74	444	74	729	79	724	81	915	78	794	82	810	81	775	75
Blå kärrhök	342	65	150	75	180	62	356	55	263	40	261	58	166	57	149	48	160	61
Ångshök	3	0	4	50	6	67	13	54	19	58	8	13	15	53	12	50	12	67
Duvhök	30	100	31	100	15	93	19	89	43	100	106	84	79	94	34	100	101	99
Sparvhök	15712	-	14722	79	11379	78	16069	77	14439	83	17240	77	9315	86	12678	82	19881	79
Ornvråk	7094	31	10770	36	11914	51	13264	37	13410	36	8251	34	9279	43	12938	65	11693	45
Fjällvråk	1367	27	1480	34	852	29	955	28	947	6	837	16	601	19	713	5	751	35
Mi skrikörn	1	0	0		14	0	14	0	2	0	5	0	6	0	5	0	3	0
Kungsörn	1	-	1	-	3	-	1	-	3	67	4	50	3	67	4	75	3	33
Fiskgjuse	159	-	102	26	251	38	255	56	239	66	266	40	286	47	335	47	305	63
Tornfalk	374	70	478	68	388	73	606	68	420	70	609	65	312	71	491	70	402	80
Aftonfalk	3	100	1	0	2	50	0		0		0		3	100	0		0	
Stenfalk	272	-	242	88	228	87	158	83	205	93	183	85	164	86	155	77	215	96
Lärkfalk	71	94	29	100	36	89	48	83	32	81	39	85	43	81	52	83	45	82
Pilgrimsfalk	28	42	15	29	20	35	28	64	15	33	23	4	26	15	33	21	37	38
Jaktfalk	3	100	0		0		1	100	0		0		1	100	0		0	

rekordantal och den positiva trenden för ovanligare häckfåglar som havsörn, ängshök och pilgrimsfalk fortsätter. Flertalet av våra rovfåglar klarar sig alltså bra i dagsläget. Den enda art som säkert minskat i sen tid är bivråk (Roos 1994). Ormvråken har i alla fall inte ökat och efter ett antal dåliga häckningssäsonger tenderar antalet sträckande fjällvråkar och blå kärrhökar snarast att minska.

Under det extrema högtrycksvädet i början av augusti noterades förvånansvärt få rovfåglar i Falsterbo och ännu i mitten av månaden var antalen föga imponerande. Låga augustisiffror bokfördes t. ex. för brun kärrhök och sparvhök. Efter hyggliga antal den 22-23:e kom en markant sträcktopp de två sista augustidagarna. Dominerande arter var som vanligt bivråk, brun kärrhök, fiskgjuse och tornfalk, men även flera pilgrimsfalkar räknades in. I september dominerade vindar kring sydsektorn och ett antal fronter passerade västerifrån, vilket medförde ovanligt stora regnmängder. Medan de tidiga sträckarna nu uppträdde i relativt höga antal var de nordliga arterna fjällvråk och blå kärrhök fåtaliga. Efter en sträcktopp 23-25:e var antalen mycket låga i samband med sämre väder under månadens sista dagar. Trots varierande väder uppnåddes höga siffror under de två första oktoberdekaderna då västvindar dominerade. Flera arter som glada, sparvhök och ormvråk kulminera-

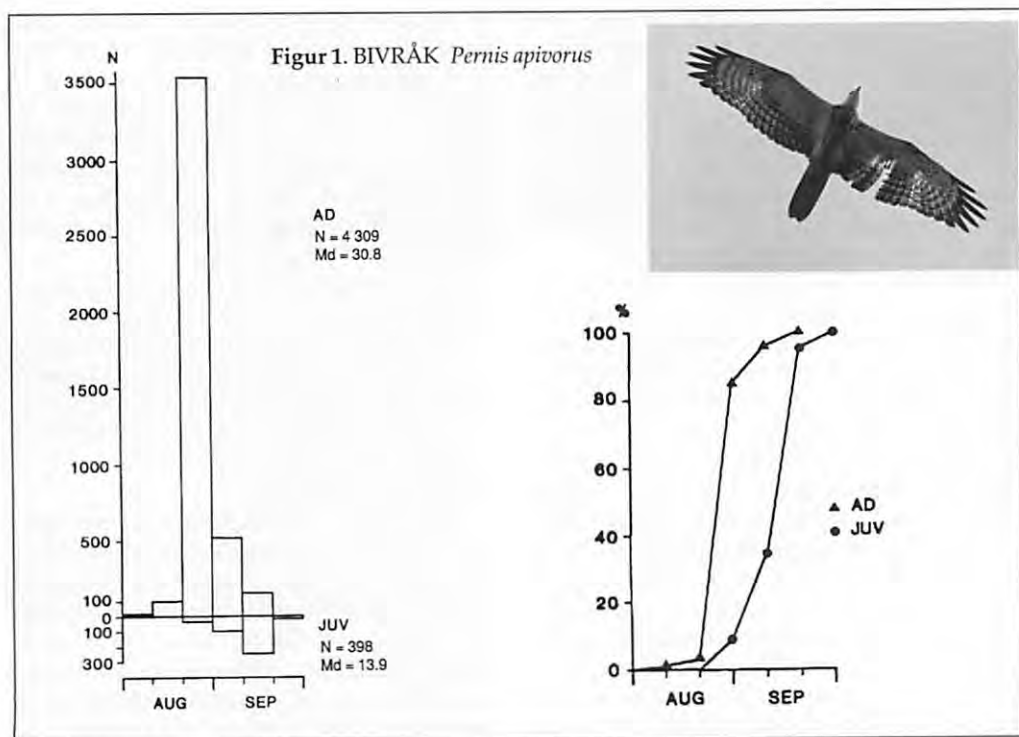
de senare än normalt, medan duvhöken hade en ovanligt markerad sträcktopp redan i mitten av månaden. Regnigt och disigt väder med ostvindar medförde dåligt sträck i slutet av oktober. Efter en bra passage med främst ovanligt många sparvhökar 2-3 november var antalen låga i det milda och disiga väder som dominerade resten av månaden. På plussidan kan nämnas sex havsörnar.

Siffror från Stevns klint, på den danska sidan av Sundet, har vänligen tillhandahållits av Tim Andersen. Bevakningen var där något sämre än hösten 1993, men räkningar bedrevs flertalet goda sträckdagar: 11 dagar i augusti, 13 dagar i september, 11 dagar i oktober samt 5 dagar i november. Inga siffror har i år erhållits från Hellebäck.

Uppträdandet vid Falsterbo redovisas uppdelat på 10-dagarsperioder för varje art. I diagrammet har äldre fåglar (2K+) angetts uppåt och juvenila nedåt. Mediandatum (Md) anger det datum då 50 % av årets sträck passerat och (N) det beräknade totalantalet av en viss kategori. I de flesta fall har även ett så kallat kumulativt diagram konstruerats. Av det framgår hur stor andel (%) av totalsumman av olika köns- och åldersgrupper som passerat vid en viss tidpunkt.

Rovfågelspaning på Ljungen. Foto: Jan Elmelid/N

Bivråk *Pernis apivorus*

Antalen var ovanligt låga under de två första augustidekaderna. En anledning till detta kan vara att häckande fåglar då fortfarande hade ungar i boet. Sträcktoppen av adulta fåglar var i år ovanligt markerad med 1802 ex den 30 augusti och 948 ex följande dag. Detta innebär att 58 % av årets bivråkar passerade under endast två dagar. Årets 4309 adulta fåglar kan jämföras med i medeltal 4804 äldre bivråkar åren 1986-93. Den första ungfågeln sågs 23 augusti men sträckkulminationen kom inte förrän den 13 september. Årets förhållandevis sena mediandatum kan tänkas bero på att häckningen försenades på grund av dåligt väder i juni.

Ungfågeln utgjorde 8% av årets sträckare, vilket kan förefalla lågt, men andelen har endast varit högre tre år sedan 1986 (Tab. 2). Tjernberg (1990) har visat att bivråken är helt beroende av getingbon för att kunna föda upp sina ungar. I ett undersökningsområde i Dalsland producerade 17 par i genomsnitt 1,12

flygga ungar under året (Ilmo Södergren i brev), vilket är ett relativt bra resultat jämfört med flertalet undersökningar. Förlusterna berodde främst på att häckningar misslyckades i inledningsstadiet, medan de ungar som kläcktes hade bra överlevnad tack vare god tillgång på getinglarver. Tjernberg & Rytman (1994) beräknade med hjälp av ringmärkningsåterfynd att en ungpåproduktion på 0,67 ungar per par och år krävs för att uppväga den registrerade dödligheten i fall en del fåglar skjuts. Ungfågelsandelen i Falsterbo antyder emellertid snarast en genomsnittlig produktion på ungefär 0,3 flygga ungar/år. Den genomsnittliga andelen ungfåglar i Falsterbo för perioden 1986-94 ligger på 12 %. Denna siffra påverkas starkt av den goda säsongen 1986 med 34 % ungfåglar medan andelen övriga år legat under medel (Tab. 2). Med en låg reproduktionstakt krävs det att bivråkarna generellt uppnår en hög ålder för att kunna hålla beståndet uppe. En ökad vårjakt på Malta (Fenech 1992) skulle därför kunna vara en bidragande orsak till den

i Skandinavien konstaterade minskningen.

Vid Stevns klint räknades som mest 1301 ex den 31 augusti medan antalet dagen innan inskränkte sig till 220 ex. Totalt noterades endast 2285 bivårkar, en ovanligt låg siffra.

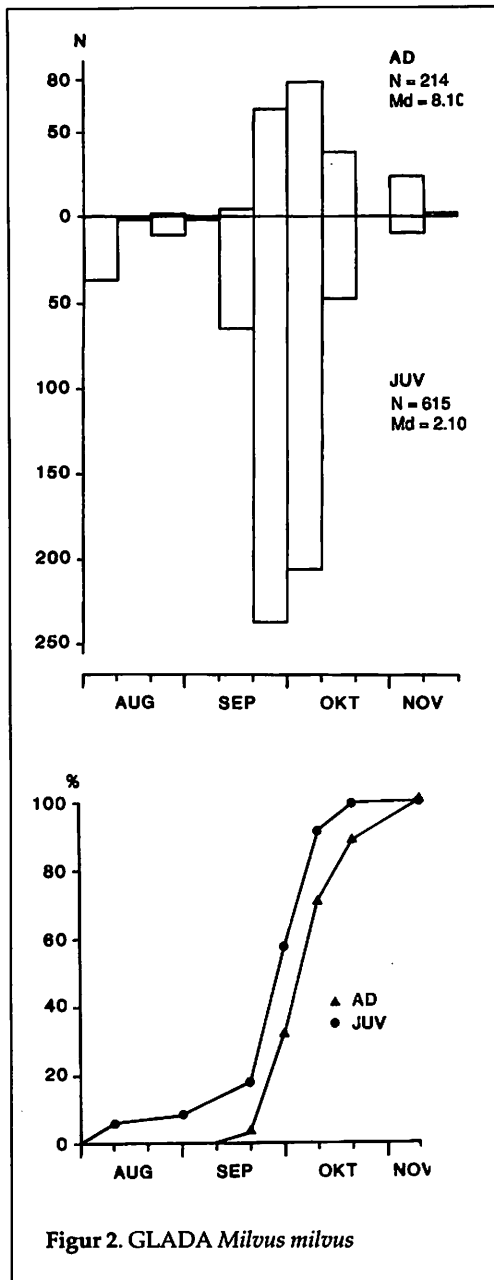
Brun glada *Milvus migrans*

Totalt tre sträckande bruna glador kan jämföras med ett medeltal på 7,3 ex för nioårsserien. Av årets fåglar var två adulta vilka passerade den 8 och 31 augusti, medan en ungfågel sträckte den 25 september. Liksom hos övriga tropikflyttare passerar äldre fåglar generellt före de juvenila. Endast 10 (16 %) av totalt 63 bruna glador under perioden utgjordes av ungfåglar. Detta är en jämförelsevis låg siffra vilket kanske kan tolkas som att vi främst nås av förlängt sträck under våren och sommaren. Dock rapporterades en häckning från Uppland 1993 (Tyrberg 1994). Även vid Stevns klint inräknades tre bruna glador under året, av vilka dock två den 24 september inte sågs i Falsterbo.

Glada *Milvus milvus*

Gladan har på senare år haft en mycket positiv populationsutveckling i Skåne, där beståndet i dagsläget omfattar över 500 par (Kjellén 1995). Som en direkt följd ökar också antalet sträckare i Falsterbo och 829 glador utgör nytt årsbästa. Redan i början av augusti passerade nästan 60 ungfåglar, men sedan var antalen låga under resten av denna månad. Bortsett från 55 ex den 14 september noterades få glador före en sträcktopp i slutet av månaden. Då räknades 91 ex den 24 september och 109 ex följande dag.

På grund av olämpligt väder under månadens sista dagar försköts en ovanligt stor del av sträcket till oktober. Som mest passerade 116 ex den 9:e men tvåsiffriga tal bokfördes under ytterligare sju oktoberdagar. Den sista urladdningen utgjordes av 34 sträckare den 3 november. Vid Stevns låg siffrorna generellt klart under Falsterbos och årssumman slutade på 414 ex. På grund av de höga antalen i oktober inföll mediandatum för de juvenila (2.10) klart senare än vanligt, medan kulminationen av adulta fåglar (8.10) var mer normal. En sannolikt inte obetydlig andel av de sträckande äldre

Figur 2. GLADA *Milvus milvus*

gladorna utgörs av subadulta, ej köns mogna, individer. En övervägande majoritet av de adulta gladorna övervintrar i Skåne. Trots att antalet övervintrare har ökat kraftigt på senare år, har ungfågelsandelen i Falsterbo de senaste tre åren varit något lägre än tidigare (Tab. 2).

Möjligen beror detta på att fler äldre glador lämnar landet sedan utfodringen vid Fyledalen avslutades vintern 1990/91. En alternativ förklaring är att sträckvädret varit sämre under ungfågelsstoppen i slutet av september de senaste åren. Av 92 åldersbestämda glador vid Stevns var 73 % ungfåglar, en mycket god överensstämmelse med Falsterbo.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Årsummorna i tabell 2 antyder att antalet sträckare ökat något på senare år. Förutom ett ökat antal utsträckande örnar förefaller även det i Skåne övervintrande beståndet snarast att öka, trots relativt milda vintrar på senare år (Persson 1994). Den första av årets 14 havsörnar passerade redan den 23 augusti. Den följdes sedan av 2 ex i september, 5 ex i oktober och 6 ex i november. Den 3 november passerade hela 4 havsörnar.

Årets sträckare fördelar sig på: 1 adult, 8 subadult (2-4K), 3 juvenila, 1 yngre (subad. eller juv.) och en till åldern obestämd. Liksom tidigare dominerade ungfåglar och yngre subadult i Falsterbo. Den adulta havsörnen sträckte redan den 4 oktober medan mediandatum för ungfåglar och subadult inföll 3 november respektive 15 oktober. Det hittills relativt begränsade materialet antyder annars en något tidigare sträcktopp hos ungfågeln jämfört med äldre kategorier. Vid Stevns noterades 7 insträckande havsörnar under hösten, varav 4 ex den 3 november.

Ormörn *Circaetus gallicus*

En äldre ormörn sträckte förbi Kanalen den 23 augusti utan att ses på andra lokaler. Arten är en bra flygare som inte brukar tveka inför havet. Totalt har nu sex ormörnar iakttagits sedan 1986. Alla var äldre fåglar och flertalet fynd har gjorts under sista augustiveckan.

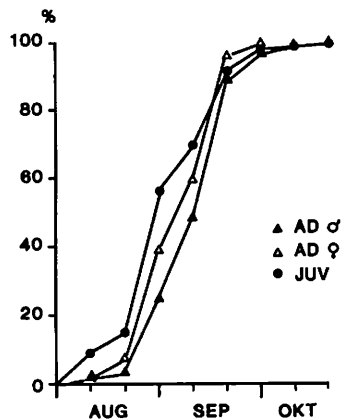
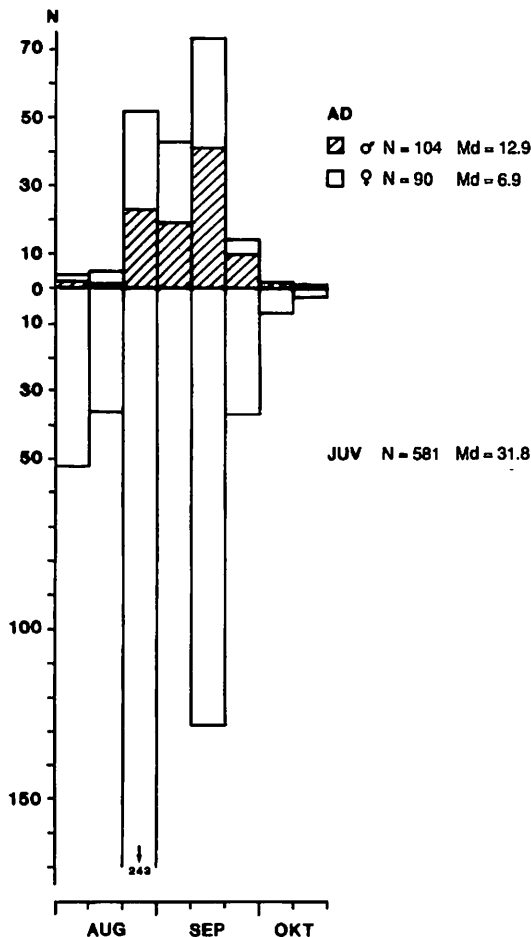
Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Trots relativt bra sträckväder var antalen förhållandevis låga under de två första delarna av augusti. I slutet av månaden steg antalen och som mest räknades 97 ex den 23 och 93 ex den 31 augusti. Båda dagarna räknades fler fåglar på den danska sidan med 124 respektive 108 ex. I Falsterbo var sträcket i september snarast bättre än normalt och höstens högsta siffra, 107 ex, bokfördes så sent som den 14 september. Sistnämnda dag noterades endast 43 ex vid Stevns. I oktober sågs totalt 13 bruna kärrhök fram till den 16:e. Efter en kraftig beståndsökning har mer än 700 sträckare räknats årligen från och med 1989 (Tab. 2), men årssumman har varit relativt konstant de tre senaste höstarna. Vid den senaste riksinventeringen 1979 beräknades det svenska beståndet till 500 par (SOF 1990), men en upprepning i år kommer säkert att ge en betydligt högre siffra. En inventering i sydvästra Skåne 1993 visade på en fortsatt ökning och spridning till mindre lokaler (Bengtsson 1993). Vid Stevns summerades i år 450 ex vilket kan jämföras med rekordnoteringen 529 ex hösten 1991.

Som vanligt var ungfågelsandelen mycket hög (Tab 2), vilket visar att de äldre fåglarna inte koncentreras till Falsterbo i lika hög grad. På grund av de höga antalen i september inföll mediandatum för de olika kategorierna senare än normalt. Skillnaden mellan juvenila och adulta var också mer utpräglad, medan de adulta honorna som vanligt kulminerade något före hanarna. Den bruna kärrhöken är den enda afrikaflyttaren där de juvenila sträcker före adulta.

Hanandelen bland de adulta sträckarna har under de första åtta åren varierat mellan 33 och 48 % vilket antyder en skev könsfördelning. I

Havsörn. Foto: Tero Niemi

Figur 3. BRUN KÄRRHÖK *Circus aeruginosus*

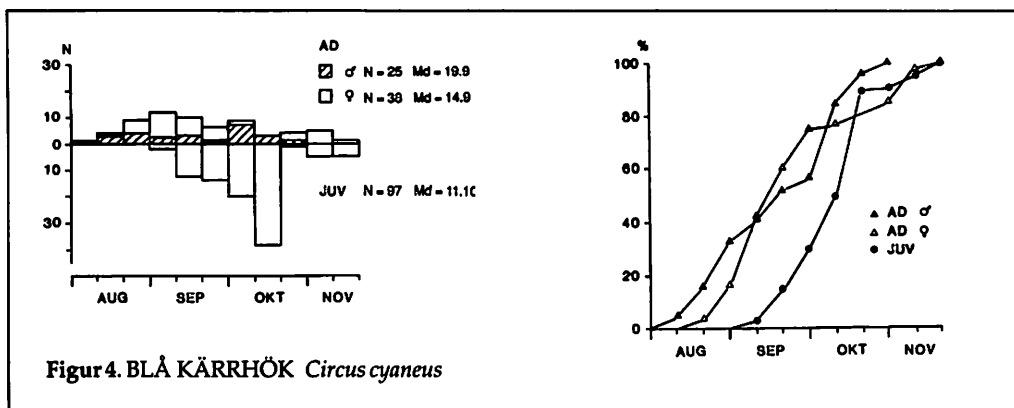
bart att de unga honorna i större utsträckning stannar i övervintringsområdet under sin första sommar.

Blå kärnhök *Circus cyaneus*

Antalet adulta sträckare i augusti har varierat mycket mellan olika år. Höga antal adulta blåhökar tidigt på säsongen verkar normalt känneteckna dåliga häckningssäsonger och följs oftast av låga ungfågelsantal senare under hösten. Årets mycket låga augustisiffra motsvaras emellertid inte av några större antal juvenila fåglar. De högsta dagssummorna inskränkte sig till blygsamma 9 ex den 24 september och 12 ex den 17 oktober. Antalen var väl spridda över säsongen och ännu i november räknades 16 sträckare. Totalt 160 ex är en relativt låg summa (Tab. 2). Vid Stevns räknades 95 ex och som vanlig avvek de enstaka dagssummorna förhållandevis mycket jämfört med Falsterbos. Detta torde främst bero på att de blå kärnhökarna sträcker på en relativt bred front som koncentreras olika väl på de båda lokalerna beroende t. ex. på rådande vindriktning.

En ungfågelsandel på 61 % innebär ett medelmåttigt resultat (Tab. 2) och antyder sämre häckningsframgång än för den andra nordliga gnagarspecialisten, fjällvråk. Om vi

år utgjordes emellertid 54 % av hanar vilket kan jämföras med 52 % vid Stevns. Då hanarna har en senare sträcktopp kan den höga andelen förklaras med ett ovanligt bra sträck i september. Av hanarna var så mycket som 28 % fjolårsfåglar (2K), vilka sannolikt inte häckat under året. Det är emellertid intressant att konstatera att de i stor utsträckning återvänder till häckningsområdet redan första sommaren. Såväl unga som äldre hanar kulminerade den 12 september. Det är betydligt svårare att urskilja 2K-fåglar bland honorna, vilket sannolikt är anledningen till att endast 4 av de bestämda honorna (5 %) bedömdes tillhöra denna kategori. Det är emellertid inte otänk-

istället relaterar antalet juvenila till medeltalet adulta sträckare under nioårsperioden (97 ex) hamnar årets ungfågelsandel på 50 %, jämfört med en total variation på 42-69 %. Sedan 1986 har mellan 37 och 159 adulta blåhökar sträckt årligen, en förhållandevis stor variation som sannolikt främst styrs av väderbetingelserna.

Tågordningen var som vanligt honor, hanar och ungfåglar. Mediandatumen för adulta fåglar har varierat en hel del mellan olika år, främst för hanarna, men årets datum kan anses genomsnittliga. Toppen i ungfågelsträcket inträffar de flesta år i slutet av september och 11 oktober är det näst senaste datumet hittills. Andelen hanar bland de äldre fåglarna var 40 % vilket kan jämföras med mellan 30 och 47 % för tidigare år. Om det verkligen finns fler vuxna honor skulle detta kunna förklara den relativt höga frekvensen av polygami hos arten. Endast en av årets hanar var med säkerhet 2K, men fjolårshonar är generellt svårare att separera jämfört med brun kärrhök.

Ängshök *Circus pygargus*

Liksom föregående år slutade årssumman på 12 sträckande ängshökar. Den svenska stammen uppskattades till 60 par 1993 (Tyrberg 1994). Antalet fastlandshäckare har ökat något på senare år medan Öland, där de flesta paren häckar, inte inventerats på sistone. Årets enda hane var en fjolårsfågel som passerade den 21 augusti. Av de tre honorna bedömdes en vara 2K och en sannolikt 3K. Det relativt stora inslaget av subadulta fåglar i Falsterbo motsä-

ger antagandet att en stor del av dessa skulle tillbringa åtminstone första sommaren i övervintringsområdet (Cramp et al 1980). Hos andra tropikflyttare som bivråk och fiskgjuse är fjolårsfåglar närmast okända i Falsterbo. Ungfågelsandelen var liksom de flesta år hög (Tab. 2), vilket förhoppningsvis speglar en god ungproduktion hos det svenska beståndet. Som mest sträckte 2 ungfåglar tre olika dagar mellan den 23 augusti och den 14 september. Mediandatum för de juvenila (6.9) är det senaste hittills. Av fyra insträckande ängshökar vid Stevns sågs en inte i Falsterbo.

Stäpphök *Circus macrourus*

En adult hane sträckte förbi Kolabacken den 18 september. I medeltal noteras drygt en stäpphök per höst. Dessutom bokfördes en juvenil "stängshök" den 14 september.

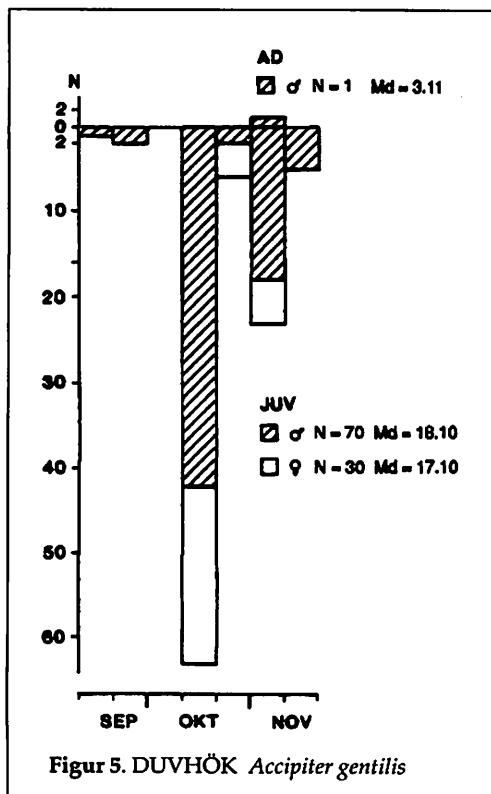
Duvhök *Accipiter gentilis*

Duvhöken är en av de arter som för närvarande ökar som sträckfågel i Falsterbo, vilket sannolikt speglar en större häckande population. Årets 101 ex ligger endast något under 1991 års rekordnotering (Tab 2). Passagen inleddes med tre ex i september. Höstens första rejäla frostnatt utlöste en kraftig sträcktopp med 26 ex den 17 oktober och 15 ex följande dag. Den förstnämnda summan innebär nytt dagsrekord och det kan tilläggas att 25 insträckare bokfördes vid Stevns samma dag. Antalen var sedan låga fram till en ny urladdning den 3 november med 18 sträckare i Falsterbo, men endast 6 ex

på den danska sidan. Totalt 50 ex vid Stevns innebär nytt årsbästa där.

Som vanligt utgjordes den övervägande majoriteten av årsungar. Den enda adulta fågeln, en hane, passerade den 3 november. Även tidigare år har enstaka gamla hanar observerats på sträck, oftast i slutet av säsongen. Hittills har inga gamla honor noterats i Falsterbo, men en sådan rapporterades från Stevns under hösten. Äldre duvhökar är i högre grad stannfåglar och de större honorna torde vara dominanta över hanarna som därför generellt flyttar något längre. En majoritet av de sträckande ungfåglarna könsbestämdes med hjälp av storleken. Liksom tidigare dominerade hanarna klart med 70 %. Sannolikt beror detta på att de på grund av sin mindre kroppsstorlek är mindre konkurrenskraftiga och därför tvingas att flytta något längre. Mediandatum för de unga honorna inföll i år en dag tidigare än för hanarna. I överensstämmelse med flertalet övriga arter verkar honorna generellt sträcka något tidigare.

Sparvhök *Accipiter nisus*

Sparvhöken är den rovfågel som har längst utdragen sträcksäsong i Falsterbo. Vidare är den inte särskilt väderkänslig utan flyttar i såväl blåst som dålig sikt. Under hösten noterades således sträckande sparvhökar under sammanlagt inte mindre än 90 dagar. Antalen var som vanligt låga fram till den 20 augusti. Från slutet av månaden och ända till början av november bokfördes sedan ett flertal dagar med 100-tals sträckare. Detta innebär ett jämnare sträckförlopp än flertalet år utan extrema toppdagar. De högsta dagssummorna var således väl utspridda med 809 ex den 8:e och 824 ex den 24 september, 815 ex den 2 oktober samt 822 ex den 2 november. Mest anmärkningsvärd är den höga novembersiffran som saknar tidigare motsvarighet. Under ytterligare nio olika dagar räknades över 500 sträckande sparvhökar. Årssumman på nästan 20 000 ex är den högsta hittills (Tab. 2) och frågan är om arten någonsin varit lika talrik som nu. Åren 1942-44 sträckte i genomsnitt 7685 ex (Rudebeck 1950). Under 1950-talet räknades i medeltal 5565 sparvhökar per höst (Ulfstrand m. fl. 1974) vilket kan jämföras med ett medeltal på 9307 ex för de standardiserade räkningarna åren 1974-91 (Roos 1994). De standardiserade räkningarna från Nabben gav perioden 1986-93 ett genomsnitt på 10 447 sträckare mot 13 944 i denna studie, vilket innebär att i medeltal 75 % täcktes in. Även om de äldre räkningarna kompenseras i motsvarande grad har årssummorna grovt räknat fördubblats det senaste halvsekle, och trenden är fortfarande ökande.

Vid Stevns inräknades 8347 sparvhökar vilket innebär den näst högsta årssumman. Detta trots att antalet räkningsdagar var relativt lågt, något som främst påverkar arter som ej är påtagligt koncentrerade till goda sträckdagar. En jämförelse av enskilda dagar visar att fler fåglar räknades vid Stevns såväl 23 augusti (1002 mot 427 ex), som 31 augusti (879 mot 474 ex) och 24 september (1137 mot 824 ex). Å andra sidan var Falsterbosiffrorna klart högre under ett flertal andra dagar. Detta innebär dock att ytterligare minst 1300 sparvhökar måste ha passerat halvön under hösten utöver de 20 000 som räknades.

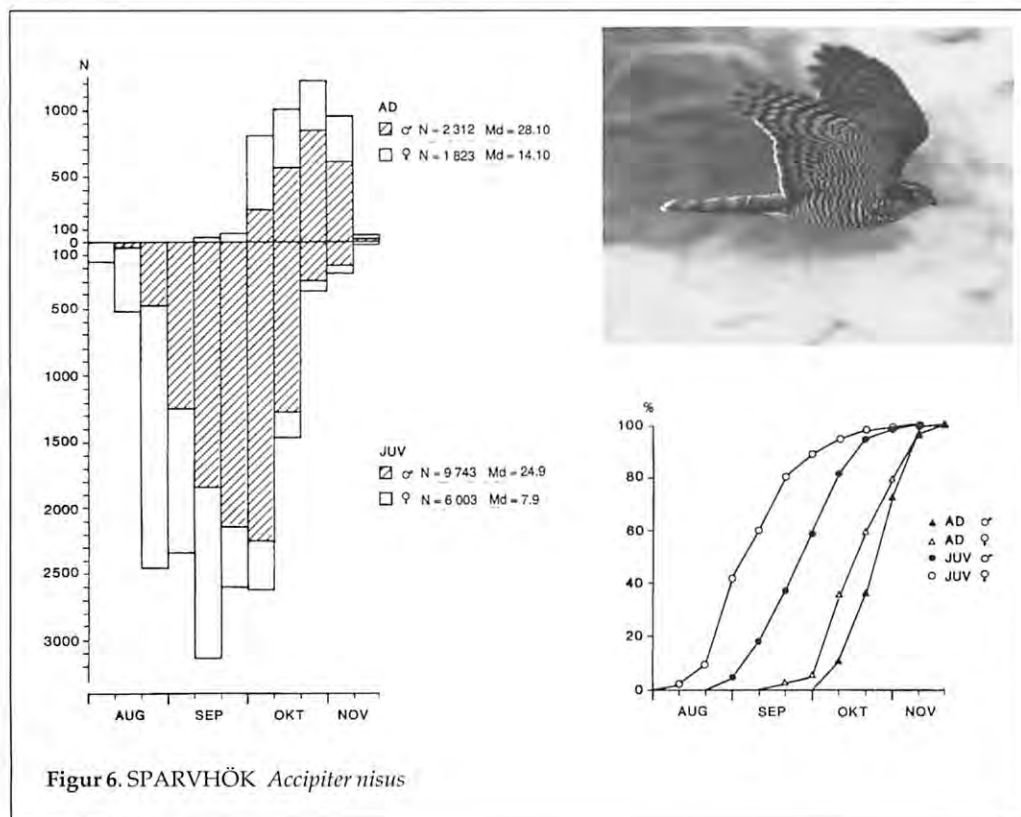
På grund av förhållandevis dåligt sträck i augusti kulminerade de unga honorna relativt sent medan mediandatum för de unga hanarna var mer normalt. Eftersom sträcktopparna är klart skilda varierar könskvoten betydligt mellan olika år beroende på vädret. Av de juvenila utgjordes 62 % av hanar, medan förhållandet året innan var det omvända med 63 % honor bland ungfåglaerna. Utslaget på flera år är könskvoten betydligt jämnare. De gamla honorna kulminerade normalt i mitten av oktober, medan hanarna hade den senaste sträcktoppen hittills (28.10). Flertalet år är skillnaderna mellan könen mindre uttalade. På grund av goda sträckssiffror sent på säsongen var hanarna i majoritet bland de adulta sparvhökarna med 56 %.

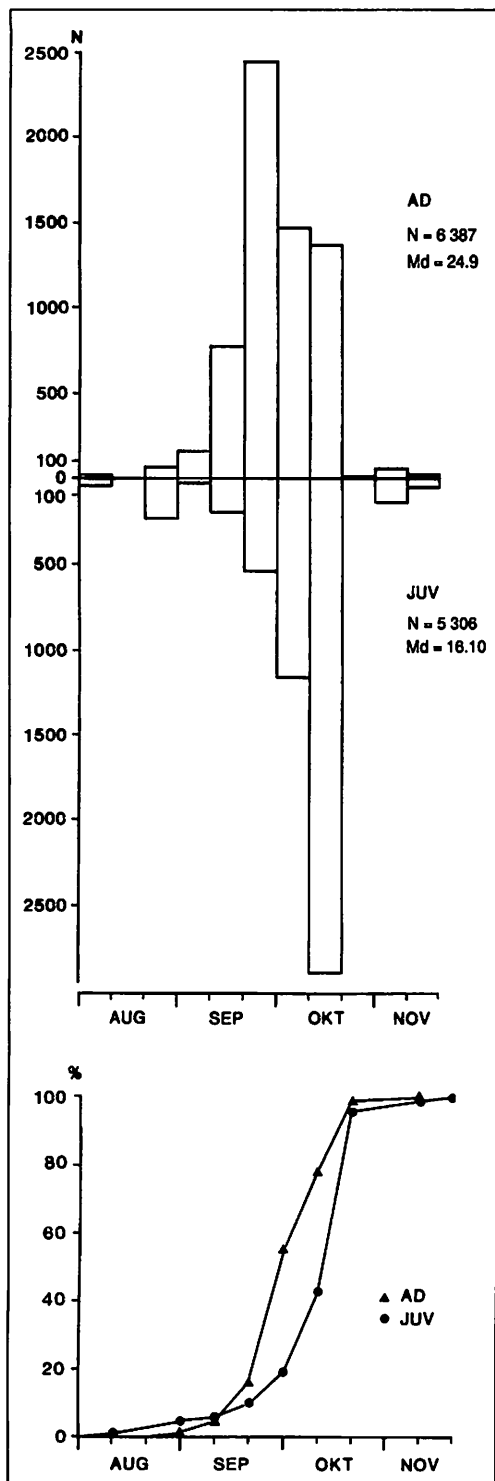
Trots höga siffror under de adultas sträck topp utgjorde ungfåglaerna totalt 79 %. Detta får anses normalt, även om variationen mellan olika år är förhållandevis liten (Tab 2).

Ormvråk *Buteo buteo*

Som vanligt övervägde ungfåglaerna bland de fåtaliga augustisträckarna, men från början av september tog de adulta över. Under deras normala sträcktopp noterades tresiffriga tal 21-25 och maximalt 877 ex den 23 september. I början av oktober sträckte som mest 1531 ormvråkar den 5:e, där gamla fåglar fortfarande var i svag dominans. Under den sena sträcktoppen 16-17 oktober med 1013 respektive 2738 ex dominerade emellertid ungfåglaerna klart. Efter denna passage bokfördes endast mindre antal förutom 200 ex den 3 november. Totalt 11 693 sträckare ligger över medeltalet för nioårsserien (10 957). Vid Stevns summerades 7944 ex under hösten, trots bevakning alla "stora" sträckdagar. Som mest räknades 3210 sträckare den 17 oktober, medan flertalet övriga dagssiffror låg klart under Falsterbos.

Mediandatum den 24 september för de adulta ormvråkarna innebar en relativt tidig kulmi-

nation, medan sträcktoppen av ungfåglar i mitten av oktober var mer normal. Skillnaden mellan åldersgrupperna har framförallt år med hög ungfågelsandel varit betydligt mindre. I första hand torde det vara väderleken som avgör hur stor skillnaden blir enskilda år. Ungfågelsandelen på 45 % ligger två procent över medeltalet för nioårsserien (Tab. 2). Antalet gamla ormvråkar har varierat mellan knappt 5000 och 8500 ex. Vid en jämförelse med medeltalet adulta under hela räkningsperioden (6231 ex) utgör årets ungfåglar 46 % mot 26-58 % åren 1986-93. Det förefaller alltså som om häckningen varit relativt lyckosam även om utfallet inte var lika bra som fjolårets.

Liksom under 1990-93 separerades ormvråkar med en övervägande vit fjäderdräkt, s. k. "Börningevråkar", från övriga, mörkare exemplar. För att klassas som vit krävdes att åtminstone hela undersidan var vit. Dessa vita exemplar, som är mycket sällsynta norr om Skåne, antas representera en sydlig population. Totalt utgjorde de 0,7 % av de bestämda adulta ormvråkarna och 1,8 % av de juvenila. Motsvarande siffror för de föregående åren var något högre. Andelen vita bland de adulta låg på en procent i augusti-september för att sjunka till en halv procent i oktober och noll procent i november. Ungfågelsandelen var uppe på tre procent i augusti, sjönk till en procent i september och ökade sedan succesivt till 3 procent i november. Efter fem års studier står det klart att andelen vita ormvråkar är högre bland ungfågarna, vilket bör betyda att proportionellt fler adulta vita (= sydliga ormvråkar) övervintrar. En ökande andel vita ormvråkar under senhösten indikerar ett senare sträck av den sydliga populationen.

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Höstens första fjällvråk sträckte redan den 8 augusti men sedan dröjde det till mitten av september innan nästa observerades. Flera år har en sträcktopp noterats redan i slutet av september. I år var antalen mer blygsamma, kanske beroende på olämpligt sträckväder under månadens sista fem dagar. Kulminatio-

Figur 7. ORMVRÅK *Buteo buteo*

nen kom i första oktoberdekaden med som mest 98 ex den 5 och 135 ex den 9 oktober. Dagssummorna minskade sedan successivt bortsett från 54 sträckande den 3 november. Årssumman slutade på 751 ex, en förhållandevis låg siffra (Tab. 2). Vid Stevns låg flertalet dagssiffror under Falsterbos och totalt 349 sträckare innebär det sämsta resultatet sedan 1983.

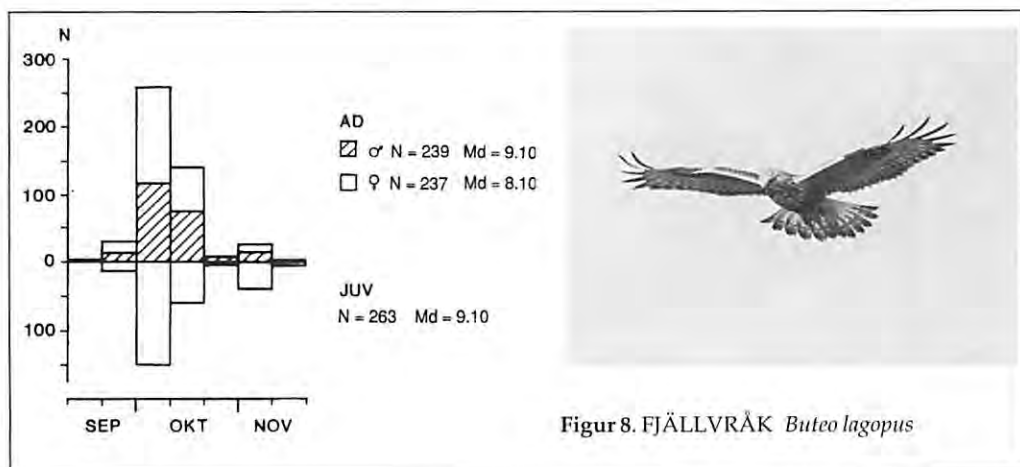
Fjällvråken befinner sig för närvarande i en populationssvacka. Antalet adulta sträckare har minskat stadigt från ungefär 1000 ex 1986-87 till årets knappt 500. Detta kan förmodas vara en följd av låg ungproduktion framförallt under de senaste åren (Tab 2). Stora fluktuationer på grund av näringstillgången är normala, men vi har nu inte upplevt något riktigt toppår för gnagare över stora delar av den Skandinaviska fjällkedjan sedan 1982. Sett i ett längre perspektiv verkar dock ingen allvarlig minskning ha ägt rum. I början av 1940-talet räknades i medeltal 209 sträckande fjällvråkar i Falsterbo (Rudebeck 1950), medan genomsnittet för femtiotalräkningar är så lågt som 120 ex (Ulfstrand m. fl. 1974). Troligen var det svårare att hitta enstaka fjällvråkar i strömmen av ormvråkar med den tidens optiska utrustning. Annars måste en rejäl ökning ha skett fram till dess de standardiserade räkningarna inleddes. Dessa gav i genomsnitt 569 ex perioden 1973-80 och 836 ex på 1980-talet (Roos 1991 och tidigare). Framtiden får utvisa om dagens nedgång blir

bestående. Årets förhållandevis höga ungfågelsandel på 35 % är delvis betingad av det låga antalet äldre fåglar. Jämfört med medeltalet adulta sträckare under nioårsserien sjunker andelen till 27 %, vilket dock fortfarande är fyra procent över genomsnittet. Då gnagartillgången inte förefaller ha varit särskilt god i de svenska fjällen kan det tänkas att en hel del av höstens juvenila härstammar från södra Norge där lämmeltillgången lokalt var god (Göran Högstedt muntl.).

Det förhållandevis snabba sträckförloppet medförde att skillnaderna mellan olika kategorier var relativt små, varför inget kumulativt diagram redovisas. Tågordningen blev dock normal med kulmination av fjolårsfåglar 5 oktober, följda av gamla honor den 8:e samt gamla hanar och ungfåglar 9 oktober. I linje med fjolårsårets dåliga ungproduktion utgjorde fjolårsfågeln endast två procent av årets sträckare. Könsfördelningen bland de adulta fjällvråkarna var ovanligt jämn med 50 procent vardera.

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

Mindre skrikörn har nu observerats åtta av nio säsonger (Tab. 2). Årets tre exemplar ligger dock klart under genomsnittet. Den 14 september sågs två subadulta vid Kanalen. Av dessa vände en, medan den andra sågs insträckande vid Stevns. En vändande fågel den 20 september var sannolikt identisk med den som vände sex dagar tidigare. Säsongens tredje

Figur 8. FJÄLLVRÅK *Buteo lagopus*

subadulta fågel vände sedan 24 och 25 september. Tidigare år har en del adulta individer observerats, men majoriteten har utgjorts av subadulta fåglar. Anmärkningsvärt är att ännu ingen ungfågel noterats i Falsterbo trots en del fynd i övriga landet (Wallin & Persson 1993).

Större skrikörn *Aquila clanga*

Minst en adult större skrikörn observerades regelbundet i Börringe-Näsbyholmsområdet från slutet av augusti till början av oktober. Sannolikt samma fågel var nere och vände i Falsterbo minst fem gånger mellan 23 september och 9 oktober, för att slutligen sträcka ut den 18 oktober. Dessutom vände en fjolårsfågel den 16 oktober, varefter den sträckte ut följande dag. Den senare fågeln sågs också insträckande på den danska sidan, varifrån endast två tidigare fynd föreligger. I Falsterbo har tidigare fem subadulta större skrikörnar observerats sedan 1986. Från tidigare år finns även fynd av en del ungfåglar. Det mesta tyder på att uppträdandet av större skrikörn, i motsats till den mindre arten, minskat på senare tid, även om bestämningsproblem komplicerar utvärderingen av äldre fynd (Wallin & Persson 1993).

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

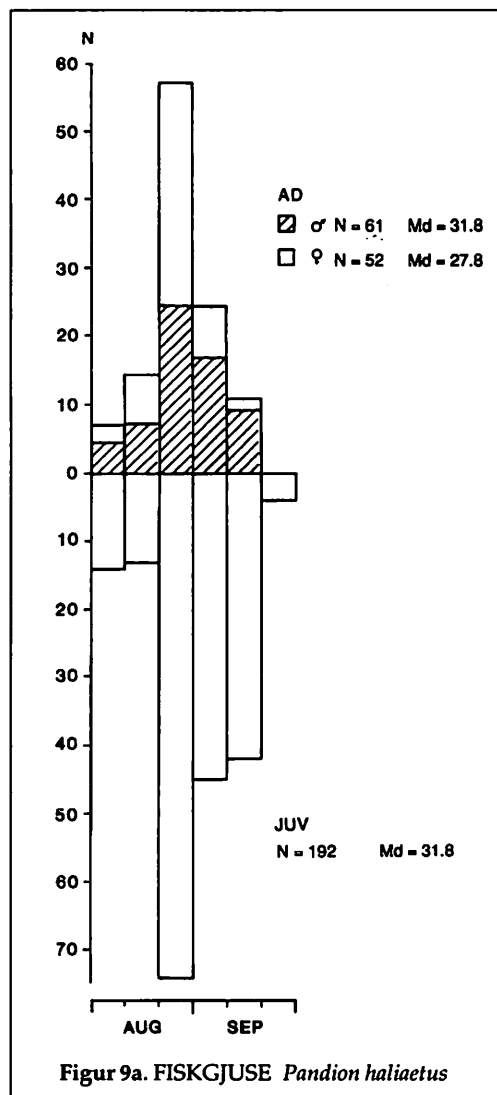
Den 9 oktober bokfördes två subadulta kungsörnar, varav den ena bedömdes sträcka ut. Den 17:e i samma månad sträckte en subadult och en ungfågel av vilka den förstnämnda observerades även vid Stevns. Kungsörnen häckar ju numera i Skåne och ömräkningarna i januari antyder ett ökat vinteruppträdande (Persson 1994). I Falsterbo är arten dock fortfarande mycket sparsam med i medeltal endast 2,5 sträckare per år under nioårsperioden.

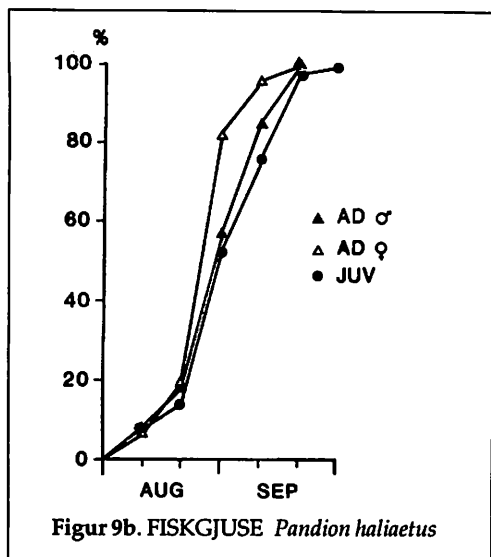
Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Enstaka fiskgjusar passerar redan i juli, men tvåsiffriga tal brukar inte noteras förrän i mitten av augusti. Den sedvanliga sträcktoppen i slutet av månaden var i år något utdragen. Som mest räknades 29 ex den 23 augusti, 44 ex 31 augusti och 27 ex 1 september. Toppdagen sågs hela 48 ex vid Stevns klint, en mycket hög siffra. Sträcket var fortsatt bra under de två första septemberdekaderna men tog sedan ab-

rupt slut. De flesta år ses eftersläntare in i oktober.

Sammanlagt 305 sträckare överträffas endast av fjolårsresultat (Tab 2). Vid Stevns var årssumman som vanligt betydligt lägre med totalt 126 fiskgjusar. Populationsutvecklingen tycks för närvarande vara gynnsam. Sålunda visar den senaste inventeringen i Skåne på en fördubbling av fiskgjusebeståndet till 60 par 1992 (Gierow 1992). Äldre material antyder att fiskgjusen snarast var mindre vanlig för ett halvsekel sedan. Gustaf Rudebeck

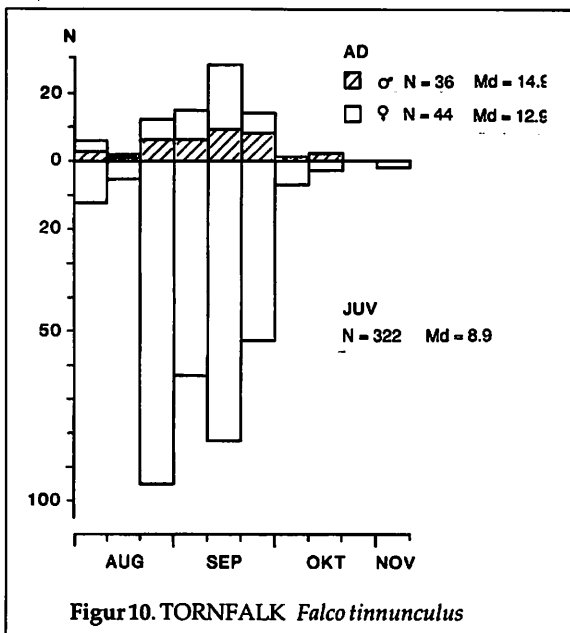
bokförde i medeltal 67 ex höstarna 1942-44 (Rudebeck 1950) och under 1950-talet summerades i genomsnitt 71 sträckande fiskgjusar (Ulfstrand m. fl. 1974). Det bör dock noteras att man generellt ser fler individer vid observationer längre österut på halvön än vid Nabben, där ovanstående räkningar gjordes. Vidare sträcker fiskgjusen även sent på eftermiddagen när andra räknare oftast slutat för dagen. Vid de standardiserade räkningarna från Nabben bokfördes således i medeltal 108 ex åren 1986-93 jämfört med 237 ex i denna studie. Denna skillnad är klart större än för flertalet övriga rovfåglar.

Ungfågelsandelen i Falsterbo har varit hög flertalet år (Tab. 2). Årets 63 % tyder på att fiskgjusen, liksom flertalet övriga arter, lyckats bra med häckningen. Höga antal i september gav förhållandevis sena mediantdatum. De gamla honorna kulminerade som flertalet år något före hanarna. Liksom för övriga tropikflyttare passerar ungfågeln generellt efter de äldre fåglarna. Omräknat utgjordes 54 % av de gamla fåglarna av hanar. Detta innebär omvända förhållanden jämfört med närmast föregående år och totalt sett förefaller könskvoten vara relativt jämn.

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Vid Stevns bokfördes två insträckande redan i juli och tornfalken är en av de få arter som normalt sträcker redan när räkningarna inleds. Antalen var dock små under de två första augustidekaderna. I slutet av månaden steg siffrorna till som mest 46 sträckare den 31 augusti. Passagen var sedan ovanligt jämn hela september med maximalt 54 ex den 14:e och 29 ex så sent som 24 september. Under senhösten var som vanligt intensiteten betydligt lägre med endast två fåglar i november. Vid Stevns noterades emellertid en insträckare så sent som den 1 december. Sammanlagt bokfördes 196 ex på den danska sidan jämfört med 402 ex i Falsterbo, vilket är normala förhållanden.

Ungfågelsandelen har tidigare legat förvånansvärt konstant mellan 65 och 73 % (Tab. 2), trots att antalet adulta sträckare varierat mellan knappt 100 och drygt 200 ex. Årets 80 % juvenila beror främst på ett ovanligt lågt antal äldre sträckare, medan antalet ungfåglar ligger nära genomsnittet för nioårsperioden (317 ex). Då sträckperioderna till skillnad från övriga arter inte är tydligt åtskilda hos tornfalken (Kjellén 1992), borde den höga andelen juvenila snarast peka på en god häcknings-

Tornfalk. Foto: Jens B Bruun

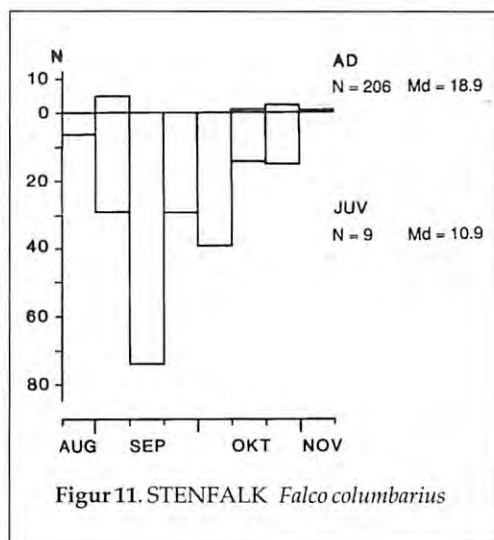
säsong. Om vi istället jämför med medelantalet adulta under åttaårsserien (136 ex) sjunker årets ungfågelandel till normala 70 %. Trots att en stor del av tornfalkarna sannolikt häckar i Norrland, tycks inte ungfågelanden variera lika mycket som hos t. ex. fjällvråk och blå kärrhök.

Även om de juvenila i år kulminerade först är tornfalken den enda art där inga skillnader i sträcktopp mellan olika åldrar kunnat konstateras i ett större material. Däremot kulminerade de adulta honorna som vanligt före hanarna. Jämfört med tidigare år inföll mediandatum, främst för honorna, senare än normalt. Detta som en följd av bra siffror i september. Bland de äldre tornfalkarna dominerade som vanligt honorna något, med 55 %. En anledning kan vara att fler hanar övervintrar.

Stenfalk *Falco columbarius*

I motsats till flertalet år sågs inga gamla stenfalkar i augusti. De första ungfågarna noterades dock planerligt i månadens sista vecka. En sträcktopp i mitten av september inföll ovanligt tidigt. De högsta dagssummorna in-skränkte sig emellertid till 16 ex den 13 september och 14 ex följande dag. Sträcket låg sedan på en jämn och låg nivå fram till slutet av oktober, men endast en fågel bokfördes i november. Totalt 215 ex ligger strax över medeltalet för perioden (Tab. 2). Vid Stevns summerades 56 ex, en ovanligt låg siffra, som sannolikt påverkades negativt av de relativt få obsdagarna. Stenfalken är en av de få rovfåglar som sträcker även i sämre väderlek.

Totalt bestämdes endast fem adulta fåglar, vilket är något färre än vanligt, medan en majoritet klassades som honfärgade (honor eller ungfåglar, Tab. 1). De gamla stenfalkarna kulminerade åtta dagar tidigare än ungfågarna, vilket är en större skillnad än flertalet år. Det begränsade materialet tillåter ingen jämförelse mellan könen. Tidigare år har de gamla honorna kulminerat före hanarna i likhet med flertalet övriga arter. Då ungfågelsandelen hela tiden varit för hög för att spegla det verkliga förhållandet (Tab 2), är det främst den relativt höga totalsiffran som kan användas som indikation på en jämförelsevis god ungfågeland.

Lärkfalk *Falco subbuteo*

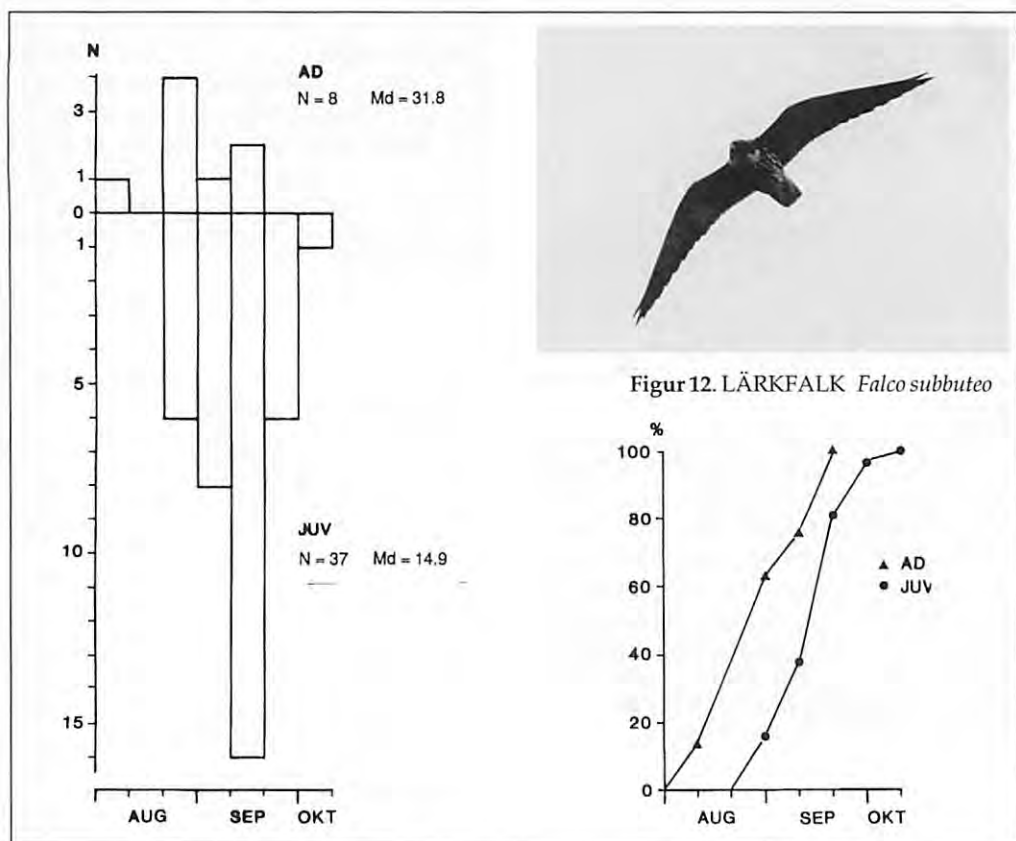
Totalt 45 lärkfalkar ligger en fågel över medeltalet sedan 1986 (Tab. 2). I skarp kontrast räknades endast 5 ex vid Stevns mot 10-15 ex i normala fall. Redan den 1 juli sågs en gammal fågel lämna landet, vilken dock inte räknats med i årssumman. I augusti var antalen snarast lägre än normalt fram till 7 sträckare på månadens sista dag. En god passage noterades sedan hela september, med en topp i mitten av månaden, då som mest 7 ex iaktogs den 14 september. Säsongens sista fågel sågs 5 oktober.

Mediandatum för de adulta inföll planenligt i slutet av augusti och även kulminationen av juvenila i mitten av september är normal. De gamla fåglarna lämnar alltså generellt landet ungefär två veckor före de juvenila. Ungfågelsandelen har hela tiden varit mycket hög (Tab. 2), varför det är svårt att uttala sig om häckningsresultatet enskilda år. Med en beräknad total-

population på 1000 par i Sverige (SOF 1990) är koncentrationen till Falsterbo uppenbart mycket låg.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Den första pilgrimsfalken bokfördes 21 augusti och följdes av ytterligare sju fåglar i slutet av månaden. Höstens högsta dagssiffra var 4 ex den 30 augusti. Efter enstaka fåglar i början av september steg antalen något i mitten av månaden med 2-3 sträckande under fem olika dagar. Därefter sjönk antalen igen, men enstaka fåglar passerade ända fram till den 11 november. Totalt 37 pilgrimsfalkar innebär det högsta antalet hittills och utvecklingstendensen är positiv (Tab. 2). Detta speglar den positiva utvecklingen hos det fennoskandiska beståndet. Av de sju pilgrimsfalkar som noterades vid Stevns sågs åtminstone två inte i Falsterbo. Pilgrimsfalken sträcker på bred front och for-

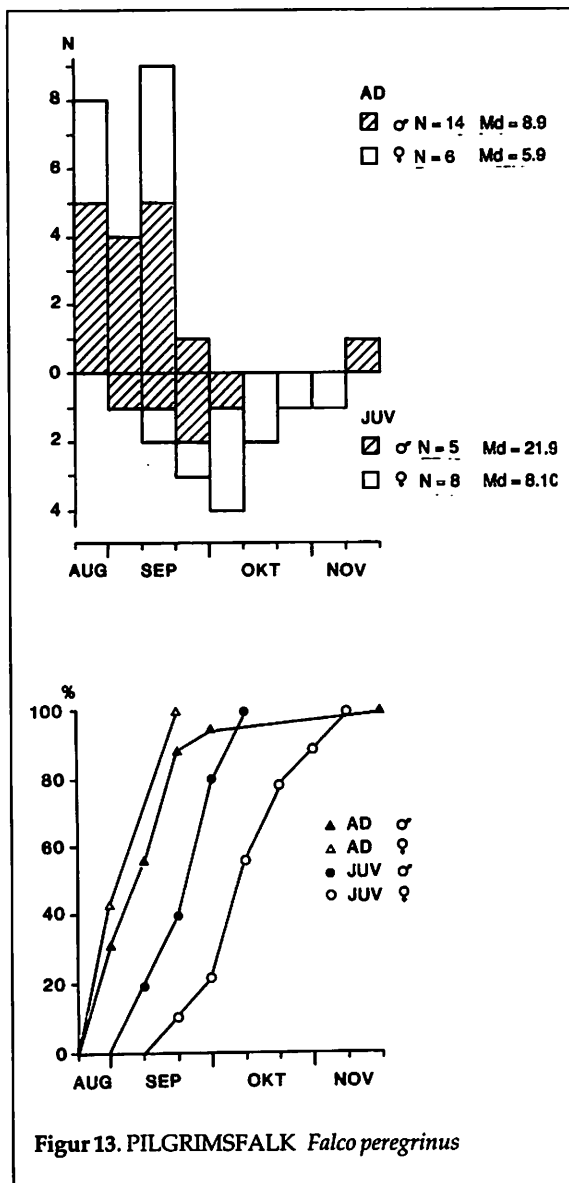

sar fram i högt tempo, varför det är lätt att missa enstaka fåglar. Ungfågelsandelen var högre än på flera år (Tab. 2), men det begränsade materialet torde knappast spegla årets häckningsresultat. Som tidigare kulminerade de adulta fåglarna klart före de juvenila, medan hanarna sträckte tidigare hos ungfågarna. Pilgrimsfalken är den enda av rovfågarna i Falsterbo där hanarna generellt sträcker före honorna och detta gäller totalt sett såväl de gamla som ungfågarna. Årets kumulativa diagram grundar sig på ett mycket begränsat antal sträckare. Om hela nioårs materialet inkluderas sträcker de olika kategorierna i precis motsatt ordning jämfört med sparvhöken, d.v.s med adulta hanar först och unga honor sist. Bland de äldre fåglarna övervägde hanarna klart med 70 %, medan 64 % av de juvenila sträckarna utgjordes av honor. Flertalet år har något fler hanar setts men variationen är relativt stor i de förhållandevis små materialen. Könbestämningen grundar sig oftast enbart på storleken, vilken inte alltid är lätt att bedöma på avlägsna fåglar.

Referenser

- Bengtsson, K. 1993. Hur många brun kärrhökspar härbärgerar Skåne idag? - *Anser* 32:294-295.
- Fenech, N. 1992. Fatal Flight. Quiller Press, London.
- Gierow, M. 1992. Fiskgjusen ökar, storlommen minskar. - *Anser* 31:267-268.
- Kjellén, N. 1988. Ålders- och kön fördelning hos sträckande rovfåglar över Falsterbohalvön höstarna 1986 och 1987. - *Anser* 27:99-116.
- Kjellén, N. 1992. Differential timing of autumn migration between sex and age groups in raptors at Falsterbo, Sweden. - *Ornis Scandinavica* 23:420-434.
- Kjellén, N. 1994. Ålders- och könsskillnader hos sträckande rovfåglar över Falsterbohalvön hösten 1993. - *Anser* 33:1-20.

- Kjellén, N. 1995. Projekt Glada - Årsrapport 1994. - *Anser* 34:11-16.
- Persson, O. 1994. Örninventeringen i Skåne den 8 januari 1994. - *Anser* 33:267-268.
- Roos, G. 1994. Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1991, särskilt björktrastens uppträdande. - *Anser* 33:157-182.

Figur 13. PILGRIMSFALK *Falco peregrinus*

- Rudebeck, G. 1950. Studies on Bird Migration. *Vår Fågelvärld*, Suppl. 1.
- SOF. 1990. *Sveriges Fåglar*. 2:a uppl. Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Tjernberg, M. 1990. Projekt Bivråk – en kortfattad redogörelse för erhållna resultat 1989. Sveriges lantbruksuniversitet.
- Tjernberg, M. & Rytman, H. 1994. Bivråkens *Pernis apivorus* överlevnad och beståndsutveckling i Sverige. - *Ornis Svecica* 4:133-139.
- Ulfstrand, S., Roos, G., Alerstam, T. & Österdahl, L. 1974. Visible Bird Migration at Falsterbo, Sweden. - *Vår Fågelvärld*, Suppl. 8.
- Wallin, M. & Persson, H. 1993. Sällsynta örnar på Öland. - *Calidris* 22:100-110.

Summary

For the ninth year in succession the migration of raptors over the Falsterbo peninsula was studied daily from the beginning of August until mid-November. The results from 1986-1993 have been published annually in *Anser* (Kjellén 1994 and earlier), while a summary of the results from the first five years was published in *Ornis Scandinavica* (Kjellén 1992). The purpose was to investigate differences in migration pattern between ages and sexes in the various species. Generally two

mobile observers were counting as close to the migrants as possible.

The figures from 1994 are presented in Table 1, while Table 2 gives annual totals and the percentage of juveniles for the whole nine-year period. In the figures the material for each species is presented in 10-day periods. If the number of identified birds was sufficient, unidentified individuals were divided between age and sex groups in proportion to the percentages of the latter. Adults and juveniles, and sometimes the sexes, have been separated in the figures. The median date (Md) is given for each category together with the number of counted individuals (N). In most cases a cumulative diagram shows the total percentage of various categories having migrated at a certain time.

The weather during the summer was extreme with a cold and wet June followed by the warmest and driest July on record. In spite of this most species seem to have had a good breeding season, reflected by a high percentage of juveniles. Numbers in August were generally below average, while the migration was fairly good in September up until the last week. A heavy peak in the middle of October occurred after the first nights of frost. After good

Migrating Buzzards Photo: Göran Gustafsson

Osprey. Photo: Tero Niemi

figures on 2-3 November few raptors were counted in the mild and misty weather. For many species the median dates were later than normal, possibly because of a delayed breeding due to the poor weather in June.

Adult Honey Buzzards were counted in average numbers with a marked peak in late August (Table 2). The proportion of juveniles (8%) can be compared with 12% for the whole nine-year period. Honey Buzzard is the only species with a certain negative trend at Falsterbo at the moment. The Red Kite showed a new record in the annual total reflecting the continuing increase in Scania where over 500 pairs now breed. The majority of juveniles migrate via Falsterbo, while most adults are residents. Another species doing well is the Marsh Harrier, showing a very positive trend in the period (Table 2). The production of juveniles seems to be steadily high. For the first time males dominated among the adult migrants, possibly due to the rather late migration peak. As many as 28% of the migrating

males were second-year birds, which shows that a large percentage of these sexually immature birds return to the breeding areas. Hen Harrier was one of the few species occurring in below average numbers, mainly due to very few adult migrants.

Both White-tailed Eagle and Montagu's Harrier occurred in good numbers. Both species seem to be doing well at the moment. Also the Goshawk is clearly increasing with the second highest total so far, and a record number of 26 migrants as early as 17 October. Almost only juveniles migrated with a clear dominance of young males (70%). This category seems to be the most migratory, probably due to it being less competitive on the breeding grounds.

In contrast to the situation half a century ago the Sparrowhawk is now the most common raptor in most autumns (Table 2). Good numbers occurred from late August until early November and this year's total of nearly 20 000 is the highest so far. A comparison with older counts indicates that it is now at least twice as common as 50 years ago. This year males dominated among adults as well as juveniles, but this varies from year to year depending on the weather conditions during the peak migration of each category. The proportion of juveniles has been steadily high. Although high numbers of adult Common Buzzards crossed the Sound further north in late September, 11 700 birds very counted at Falsterbo. Adults culminated in late September and juveniles three weeks later, a larger difference than normal. The relatively high proportion of juveniles may indicate a rather good breeding season. The number of adult Rough-legged Buzzards has decreased by half from around 1000 during the first two years of this study. Such fluctuations may however be natural in a species highly dependent on the varying rodent numbers in Northern Scandinavia. In a longer perspective today's total is still clearly above older figures from 1940-60. This year's comparatively high percentage of juveniles (Table 2) may originate from Southern Nor-

way where lemming numbers were reported to be locally high, in contrast to the situation in northern Sweden. Golden Eagle nowadays breeds in Scania, but numbers at Falsterbo remain very low.

The large population of Ospreys breeding in Scandinavia seems to be doing well with the second highest total so far and a high percentage of juveniles (Table 2). Adults are sexed as far as possible based on size and plumage characters. Males dominated with 54 % but the proportions were reversed in 1993, indicating an even sex ratio. The Kestrel showed the highest proportion of juveniles so far, mainly an effect of low adult numbers. This species is the only one where no clear differences occur in migration peak between the ages. The number of Merlins was slightly above the nine-year average, with a total dominance of juveniles. With an estimated population of 1000 pairs in Sweden an average of 44 migrating Hobbies at Falsterbo reflects a very low concentration of migrants. As in the other small

falcons the percentage of young birds is very high.

A total of 37 migrating Peregrines constitutes the highest number so far, reflecting an increase in the Fennoscandian population. As usual adults, with an early migration peak, dominated among the migrants. The species is the only one where males seem to migrate ahead of females. In the whole material this applies to juveniles as well as adults. This means that the migration order is completely reversed compared to the Sparrow Hawk.

Rarities during the autumn included Short-toed Eagle, Spotted Eagle, Lesser Spotted Eagle and Pallid Harrier.

Nils Kjellén, Ekologihuset,
S-223 62 Lund

Foton: sid 4 - Olof Lou, s 10 - Jens B Bruun, s 12 - Jan Johannesson/N, s 16 - Jens B Bruun